

КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО №1

Українське фортепіанне мистецтво

Освітній ступінь
Спеціальність
Освітньо-професійна програма

магістр
025 Музичне мистецтво
«Музичне мистецтво»
Фортепіано

Курс	1
Семестр	1-2

Статус

обов'язкова

ECTS	4
Годин	120
Лекції	34
Семінари	34
Самостійна робота	52

Форма контролю

залік (1,2 сем)

Інформація про викладача

ПІБ	Кутасевич Андрій Валентинович кандидат мистецтвознавства, в. о. доцента НМАУ ім. П.Чайковського
Профіль викладача	ORCID 0000-0002-3990-7238
e-mail	andriy.kutasevych@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Метою лекційного курсу «Українське фортепіанне мистецтво» є ознайомлення студентів з історією зародження та розвитку українського фортепіанного мистецтва (композиторської творчості, виконавства та педагогіки) від другої половини XVIII ст. до нашого часу; визначення особливої ролі фортепіанного мистецтва в історії української музичної культури, самобутності і стилістичної неповторності фортепіанної творчості українських композиторів; інформація про фортепіанну музичну освіту в Україні, виконавську діяльність українських піаністів; фортепіанне мистецтво української діаспори.

Основними завданнями курсу є розширення знань студентів у сфері української музичної культури, зокрема українського фортепіанного мистецтва; розгляд фортепіанного мистецтва України як невід'ємної складової частини світової музичної культури; визначення ключових проблем еволюції фортепіанної музики, виконавства і педагогіки в Україні. Знання студентів повинні базуватись на володінні інформацією:

1. про фортепіанну творчість українських композиторів різних епох і, зокрема, про найбільш знакові твори української фортепіанної музики;

2. про життя і творчість видатних українських піаністів, їх концертно-виконавську діяльність;

3. про фортепіанну освіту в Україні, відомих піаністів-педагогів, регіональні фортепіанні школи.

Уміння користуватись набутими знаннями повинні реалізовуватись через вивчення і виконання фортепіанних творів українських композиторів, використання їх у педагогічній практиці, самостійних наукових дослідженнях процесу розвитку українського фортепіанного мистецтва.

Тільки наполегливість і самостійність у набутті знань, їх постійне розширення і використання можуть привести до вагомих результатів. Це повною мірою стосується і такої специфічної галузі як українське фортепіанне мистецтво. Навички в цій сфері набуваються постійним вивченням знаних і маловідомих творів українських композиторів, здійсненням їх фонографічних записів, регулярним поповненням українського фортепіанного репертуару, його використанням у концертній та педагогічній практиці, дослідженням «білих плям» в історії фортепіанного мистецтва України, пропаганді серед широкого загалу кращих зразків української фортепіанної музики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати фортепіанну творчість українських композиторів різних періодів, її стильову та жанрову специфіку, історію виникнення й розвитку осередків фортепіанного виконавства та педагогіки України, її визначних піаністів; уміти комплексно опановувати твори українських композиторів: здійснювати їх музично-теоретичний аналіз, визначати їх мистецьку концепцію і створювати виконавську інтерпретацію, окреслювати питання їх функціонування в концертній та педагогічній практиці.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Googl meet, Zoom.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Українське фортепіанне мистецтво XVIII–XIX ст.

Тема 1. Передумови зародження українського фортепіанного мистецтва

Тема 2. Українська клавирна музика XVIII ст.

Тема 3. Фортепіанне мистецтво України долисенківського періоду. (Педагогіка. Виконавство. Музична творчість).

Тема 4. Фортепіанні твори Миколи Лисенка. Лисенко-піаніст.

Тема 5. Фортепіанне мистецтво України другої половини XIX ст.(Музична творчість. Виконавство. Педагогіка. Виробництво фортепіанного інструментарію).

Змістовий модуль 2. Українське фортепіанне мистецтво XX–XXI ст.

Тема 1. Початок XX ст. Регіональні фортепіанні школи в Україні. Видатні піаністи-педагоги. Фортепіанна творчість українських композиторів початку XX ст.

Тема 2. Видатні українські піаністи першої половини XX ст.

Тема 3. Фортепіанна творчість С. Людкевича, В. Барвінського, Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка

Тема 4. Розвиток фортепіанної освіти у 20–30 рр. XX ст.

Тема 5. Фортепіанна творчість українських композиторів 30–50 рр. XX ст.

Тема 6. Фортепіанне мистецтво України 60–90 рр. XX ст. (Музична творчість. Виконавство. Педагогіка.)

Тема 7. Перспективи розвитку українського фортепіанного мистецтва в XXI ст.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Методи контролю

Підсумковими формами контролю з дисципліни «Українське фортепіанне мистецтво» освітнього ступеня «Магістр» є диференційований залік у 1 і 2 семестрі. При проведенні заліків передбачаються відповіді в усній формі на питання білета, у структурі якого відтворено основні форми теоретичної і практичної роботи.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь в обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Практична робота (виконання музичних творів, аналіз)	10
4.	Відвідування лекцій	10
5.	Залік (1, 2 семестр)	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка 90–100 А («Відмінно») ставиться студентам, які виконали всі вимоги курсу, надали правильні, повні й точні відповіді на залікові питання і продемонстрували розуміння сутності українського фортепіанного мистецтва в різних його проявах.

Оцінка 82–89 В («Добре») ставиться студентам, які надали не зовсім повні відповіді на залікові питання, хоча їхні знання та вміння загалом відповідають вимогам курсу, а спроби висвітлення різних мистецьких явищ демонструють належні навички роботи з навчальним матеріалом.

Оцінка 74–81 С («Добре») ставиться студентам, які надали не зовсім повні та не зовсім точні відповіді на залікові питання, хоча їхні знання та вміння загалом відповідають вимогам курсу, а спроби висвітлення різних мистецьких явищ демонструють достатні навички роботи з навчальним матеріалом.

Оцінка 64–73 D («Задовільно») ставиться студентам, які надали неповні й недостатньо глибокі відповіді на залікові питання, припустившись помилок у важливих теоретичних або історичних питаннях, а їхні знання та вміння не повною мірою відповідають вимогам курсу.

Оцінка 60–63 E («Задовільно») ставиться студентам, які надали часткові та неглибокі відповіді на залікові питання, припустившись суттєвих помилок у важливих теоретичних та історичних питаннях, а їхні знання та вміння лише певною мірою відповідають вимогам курсу.

Оцінка 35–59 FX («Незадовільно») ставиться студентам, які не виконали вимог курсу в належному обсязі, надали неправильні відповіді на залікові питання, не змогли виправити помилки за допомогою викладача і продемонстрували низький рівень знання музичного та фактологічного матеріалу.

Оцінка 1–34 F («Незадовільно») ставиться студентам, які не виконали вимог курсу, надали неправильні відповіді на залікові питання, не змогли виправити помилки за допомогою викладача, продемонстрували низький рівень знання музичного та фактологічного матеріалу і неспроможність аналізувати його.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою (за потреби)

За потреби навчальна дисципліна може викладатися англійською мовою. За бажанням студентів допускається вивчення матеріалу за допомогою англomовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, круглих столах, тематичних концертах тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академія музичної еліти України: історія та сучасність. Київ, 2004.
2. Дилецький М. Граматика музикальна. Київ, 1970.
3. Долгіх М. Нейгаузи: варіації на елізаветградську тему. Кіровоград, 2013 р.
4. Дремлюга М. Українська фортепіанна музика. Київ, 1958.
5. Дяченко В. Микола Віталійович Лисенко: життя і діяльність. Київ, 1941.
6. Зільберман Ю. Київське музичне училище. Нарис діяльності. 1868–1924. Київ, 2012.
7. Іванов В. Дмитро Бортнянський. Київ, 1980.
8. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Львів, 2017.
9. Кашкадамова Н. Фортеп'янне мистецтво у Львові. Тернопіль, 2001.
10. Київська фортепіанна школа: імена та часи. Київ, 2013.
11. Клин В. Л. М. Ревуцький – композитор-піаніст. Київ, 1972.
12. Козачук О. Забута музика, забуті імена. Київ, 2008.
13. Кузьмін М. Забуті сторінки музичного життя Києва. Київ, 1972 р.
14. Курковський Г. Микола Віталійович Лисенко – піаніст-виконавець. Київ, 1973.
15. Лисенко М. Листи. Київ, 2004.
16. Музичний світ Бориса Лятошинського. Київ, 1995.
17. Національний музичній академії України імені П. І. Чайковського 100 років. Київ, 2013.

18. Олійник О. Фортепіанна творчість В. С. Косенка. Київ, 1977.
19. Павлишин С. Станіслав Людкевич. Київ, 1974.
20. Садова Л. Фортепіанна школа Вілема Курца. Дрогобич, 2009.
21. Степаненко М. Статті, дослідження, спогади. Вид. 2, доп. Київ, 2018.